

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Nec ita dicuntur tres personæ vna essentia, vt tres homines vna natura
vel vnius naturæ. M. N. O. P

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

nim essentia species est, vt homo: sicut nō dicitur vnus homo esse Abraham, Isaac, & Iacob. ita non dicitur vna essentia esse tres personæ. Non itaque secundum genus & species ita dicimus.

Nec secundum materialem causam dicuntur tres personæ vna essentia.

*Idem Aug.
Cap. 6. paulo
inferius.*

NOTANDVM etiam quod essentia diuina non est materia trium personarum, vt August. in eodem lib. docet, tanquam secundum communem eandemque materiam tres personæ dicantur esse vna essentia: sicut ex eodem auro si fierēt tres statuar, diceremus tres statuas vnum aurum. Non autem sic Trinitatem, id est, tres personas dicimus vnam essentiā, & Deum vnum, tanquam ex vna materia tria quedam subsistant. In statuis enim æqualibus, plus auri est tres simul quam singulæ: & minus auri est vna, quam duæ. In illa vero essentia Trinitatis nullo modo est ita. Non ergo secundum materialem causam tres personas vnam dicimus esse substantiam vel essentiam, sicut tres statuar dicuntur vnum aurum.

*Ibidem paulo
inferius.*

Nec ita dicitur tres personæ vna essentia, vt tres homines vna natura vel vnius nature.

*Cap. eodem
6. circa me-
diū.*

His quoque addendum est, quod tres personæ nō ita dicimus esse vnam essentiam, vt August. in eodem ait, vel vnius essentiar, sicut dicimus aliquos tres homines eiusdem sexus, & eiusdem temperationis corporis, eiusdemque animi, vnam esse naturam vel vnius nature. Nam in his rebus non rārum est vnus homo, quātū tres homines simul, & plus aliquid sūt homines duo, quā vnus homo, sicut in statuis esse diximus: at in Deo non est ita. Non enim maior essentia est pater & filius simul, quā solus pater vel solus filius: sed tres simul illæ personæ æquales sūt singulis. Ex præmissis patet quod tres personæ dicuntur diuina essentia: nec secundum materialē causam, vt tres statuar vnum aurum: nec se-

*Ibidem in-
ferius.*

cun-

eundem complexionis similitudinem, vt tres homines vnus naturæ: nec vt genus prædicatur de speciebus, vel vt species de indiuiduis, id est, continens de contentis, maius de minoribus.

Quæ videntur aduersari prædictis. N

His autem videntur aduersari, quæ quidam sacre scripturæ tractatores catholici in suis scriptis tradiderunt. In quibus significari videatur quod essentia diuina sit quiddam commune & vniuersale, velut species, tres vero personæ sint, tria particularia, tria indiuidua numero differētia. Vnde Ioan. Damas. inter doctores Græcorum maximus, in lib. quem de Trin. scripsit, quem & Papa Eugenius transferri fecit, ait. Communia & vniuersalia prædicantur de subiectis sibi ipsi particularibus. Commune ergo substantia est, particulare vero hypostasis, id est persona. Particulare autem dicitur, non quod partem naturæ habet: sed particulare numero, vt atomus, id est, indiuiduum. numero enim non natura differre videtur hypostases. Idē in eod. Substantia significat comunem & circumplectiuam speciem, homo idea, id est, similitudinem specie, hypostaseon, id est, personarum, vt pura Deus, homo, hypostasis autem indiuiduum demonstrat, id est, patrem, filium, & spiritum sanctum, Petrum, Paulum, & huiusmodi. Ecce aperte dicit substantiam esse vniuersalem, hypostasim vero particularem: & quod Deus est species vt homo, & quod pater & filius & spiritus S. sunt indiuidua, sicut Petrus & Paulus, eo quod numero differunt: quæ præmissæ sententiæ Aug. penitus contradicere videntur. Quid ergo dicimus ad hæc? Hoc utiq; dicere possumus atq; debemus, quæ ea quæ Aug. tradidit superius, sine omni hæsitatione tenēda sunt.

Quod sane possunt intelligi quæ Ioannes dicit, & quomodo, ostendit. O

Hæc autem quæ dicuntur, licet in sermonis superficie

H 4

perferuntur

*Ioan. Dam.
li. 3. de ortho-
doxa fide
de cap. 6. in
principio.*

*Lib. 3. ca. 4.
in principio.*

perficere aliquid à fide alienum resonare videatur, sane tamē intelligi queunt, piūq; lectorem atq; intellectorem plurimum efflagitant. in quorum explanatione mallē silēs alios audire, quā loquēdo maleuolis detrahendi occasionē pręstare. Videtur tamē mihi ita posse accipi, cum ait, Substantia est commune, & hypostasis est particulare. Nō ita hęc accipit cū de Deo dicatur, vt accipiūtur in philosophica disciplina, sed per similitudinē eorum quę à Philosophis dicuntur, locutus est: vt sicut ibi cōmune vel vniuersale dicitur, quod prędicatur de pluribus, particulare vero vel indiuiduū q; de vno solo: ita hęc essētia diuina dicta est vniuersale, q; de omnib. personis simul, & de singulis separatim dicitur. Particulare vero, singula quęlibet personarum: q; nec de aliis cōmuniter, nec de aliarum singulariter prędicatur. Propter similitudinē ergo p̄dicationis, substantiā Dei dixit vniuersale, & p̄sonas particularia vel indiuidua, p̄pter hoc idē etiā, eandē diuinam essētiā dixit esse speciē cōmunem, & completiuā similium speciē p̄sonarum: q; sicut hęc species homo de suis p̄dicatur indiuiduis, velut de Petro Paulo & aliis, nec ista specie differunt, sed cōueniunt per omnia: ita De⁹ de trib⁹ prędicatur personis, quę indiuiduitate nō differunt, sed p̄ omnia cōueniunt. Hanc ergo similitudinē inter res sempiternas & res temporales perpendens Ioannes, vniuersalitatē & particularitatis nomina, quę reb; temporalibus p̄prie conueniunt ad res æternas transtulit. Aug. verò maiorem videns dissimilitudinē quā similitudinē inter res prędictas, ab excellentia Trinitatis, prędicta nomina remouit.

Ex quo sensu dixerit personas differre numero.

QVOD autem Ioannes dicit hypostases differre nūero nō natura. In eo q; non differre natura ait, verissimē & sine scrupulo loquitur. Quod vero dicit

digit differre numero, cauēdum est quomodo intelligatur. Diuersis enim modis dicuntur aliqua differre numero.

Quibus modis dicantur differre numero. & secundum quem modum possit conuenire personis.

Q

DICVNTVR n. aliqua differre numero, quando ita differunt vt hoc non sit illud, nec aliquid q̄ illud est, vel in ipso est: qualiter differunt Socrates & Plato, & huiusmodi quę apud Philosophos dicuntur indiuidua vel particularia, iuxta quę modū nō possunt dici tres personę differre numero. Dicuntur quoq; differre numero, quę in enumeratione siue cōputatione nō sibi adiunguntur, sed à se inuicē discernuntur, vt cum de aliquib⁹ reb⁹ loquentes dicimus, vna, duę, tres, & secundum hunc modum forte dixit Ioan. hypostasēs: id est personas differre numero. Possumus n. dicere, pater est vn⁹, & fili⁹ sunt duo, & pater & fili⁹ & Sp. S. sunt tres. Et itē; Hęc persona est vna, & hęc & illa sunt duę, & hęc & illa & alia sunt tres. Conuenientius tamen tres illę personę proprietatibus tantum distingui dicuntur: de quarum distinctione secundum proprietates in sequenti tractabitur, Nunc vero ad inceptum redeam⁹, quę dicta sunt repetētes, vt sepi⁹ versādo familiarī⁹ innotescāt.

Distin. 26.

Quod vna persona non est maior alia, nec tres simul quam vna: & hoc ratione ostendit catholica.

SCIENDVM est ergo tantā equalitatē esse in Trin. vt ait August. in 8. lib. de Trin. vt non solum pater non sit maior quam filius, sed nec pater & filius simul maius aliquid sint, quam Spiritus S. aut quęlibet persona minus aliquid sit, quam ipsa Trinitas. Quod autem ita sit, aliquo modo, si fieri potest, demonstrandum est. Quātum ergo creator ipse adiuuat, attendam⁹. Inquit Aug. in eodē,

Aug. cap. 1.
In medio.Cap. 2. in
principio.

H 5 quo-